

แบบฟอร์มวิเคราะห์แนวโน้มและกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร
คณะพัฒนาการท่องเที่ยว

ข้อชี้แจง กรุณาอธิบายข้อมูลให้ครบถ้วนทุกข้อ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

1. ศักยภาพความพร้อมของคณะ

1.1 ด้านอาจารย์

- 1) มีคณาจารย์ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญหลากหลายสาขา สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนที่เป็นสหวิทยาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) คณาจารย์มีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและบริการกับผู้ประกอบการภายนอกที่ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนบนฐานประสบการณ์ให้กับนักศึกษาได้
- 3) คณาจารย์มีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้หลากหลายมิติ มีงานสนองยุทธศาสตร์ชาติและมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ของนักศึกษาทุกระดับ

1.2 ด้านห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

- 1) คณะสามารถจัดหาวัสดุและครุภัณฑ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภายใต้ข้อจำกัดด้านสถานที่
- 2) คณะมีพื้นที่สร้างสรรค์ร่วม หรือ Co – Working Space ที่ประกอบไปด้วย ห้องปฏิบัติการครัว ห้องปฏิบัติการเบเกอรี่ ห้องปฏิบัติการกาแฟ ห้องฝึกอบรม ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ด้านอาหารและเกษตรอินทรีย์ ที่นักศึกษาทุกศาสตร์สาขาสามารถเข้าใช้พื้นที่สำหรับการศึกษาเรียนรู้ภายใต้การดูแลควบคุมของคณาจารย์และนักวิจัยได้
- 3) คณะมีพื้นที่ปฏิบัติการและศึกษาเรียนรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ดำเนินการร่วมกับพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียงเป็นห้องปฏิบัติการภายนอกสำหรับนักศึกษาในทุกระดับ

1.3 ด้านอื่น ๆ

- 1) คณะมีการดำเนินงานตาม MOU ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน มีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ อาทิ การบริการวิชาการ วิธีการเรียนการสอน งานวิจัยตามวิถีปกติใหม่ในสถานการณ์ปัจจุบันโดยการดำเนินงานดังกล่าวมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา
- 2) คณะมีการบูรณาการโครงการยุทธศาสตร์เข้ากับการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยเพื่อเสริมศักยภาพให้กับนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาโดยนักศึกษาสามารถเลือกพื้นที่โครงการยุทธศาสตร์เป็นพื้นที่ในการทำงานวิจัยได้

2. สิ่งที่ต้องปรับปรุงพัฒนา

- 1) การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำ
- 2) จำนวนห้องเรียนที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาและตารางเรียนภาพรวมของนักศึกษา

3. การวิเคราะห์แนวโน้มของหลักสูตร (รายหลักสูตร)

ลำดับ	หลักสูตร	ผลการวิเคราะห์		
		คู่แข่งชั้น	ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	แนวโน้มจำนวนนักศึกษาใหม่
ระดับปริญญาตรี				
1	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนาการท่องเที่ยว	- ภาควิชาการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	ผู้ใช้บัณฑิต ต้องการให้หลักสูตรเพิ่มเติม การเสริมความพร้อมทักษะการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ การมีจิตบริการ ความคิดสร้างสรรค์และบุคลิกภาพที่ดี และมีการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการในด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการให้ความรู้กับนักศึกษาและเป็นแนวทางในการผลิตบุคลากร เพื่อป้อนในตลาดการท่องเที่ยวต่อไป และมีการปรับใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่อย่างสม่ำเสมอ	มีแนวโน้มลดลงจากเป้าหมายที่กำหนดไว้เล็กน้อย
2	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ	ในจังหวัดเชียงใหม่มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 7 แห่ง ทั้งนี้ หลักสูตรการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ มีการเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นหลักสูตรเดียวในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นสองภาษา เน้นภาษาอังกฤษ และมีจุดเด่นด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	จากการสำรวจความคิดเห็นสถานประกอบการผู้รับนักศึกษาเข้าฝึกสหกิจศึกษาพบว่า นักศึกษามี skill gaps ด้านทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และทักษะด้านการบริหารจัดการ ซึ่งหลักสูตรได้นำมาปรับปรุงหลักสูตรใหม่ทั้งรายวิชา รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเติมเต็ม skill gaps ดังกล่าว	แนวโน้มจำนวนนักศึกษามาจากจังหวัด 8 จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน และแนวโน้มนักศึกษาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ มีแนวโน้มจำนวนมากขึ้น

ลำดับ	หลักสูตร	ผลการวิเคราะห์		
		คู่แข่งชั้น	ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	แนวโน้มจำนวนนักศึกษาใหม่
3	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการ ท่องเที่ยว	หากนับรวมสถาบันที่เปิดสอนด้านการ พัฒนาการท่องเที่ยว พบว่าไม่มีหลักสูตร ชื่อเดียวกันนี้	ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้หลักสูตรเพิ่มเติม ทักษะการทำวิจัย และการพัฒนาองค์ ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะในเชิง Soft Skill เช่น การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และเลือกตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน และการบริหาร เวลา เป็นต้น	แนวโน้มจำนวนนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มทรงตัว
4	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนาการท่องเที่ยว	หากนับรวมสถาบันที่เปิดสอนด้านการ พัฒนาการท่องเที่ยว พบว่าไม่มีหลักสูตร ชื่อเดียวกันนี้	ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้หลักสูตรเพิ่มเติม ทักษะการทำวิจัย และการพัฒนาองค์ ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะในเชิง Soft Skill เช่น การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และเลือกตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน และการบริหาร เวลา เป็นต้น	แนวโน้มจำนวนนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มทรงตัว

4. ปัจจัยที่ใช้กำหนดแผนการรับนักศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

(กรุณาอธิบายปัจจัยที่คณะใช้กำหนดแผนการรับนักศึกษาของแต่ละหลักสูตร เช่น แผนการรับนักศึกษาใน มคอ.2, ผลการรับนักศึกษาย้อนหลัง 3 ปี, ความพร้อมในด้านต่าง ๆ, ต้นทุนต่อหัวนักศึกษา, FTES, รายได้-รายจ่ายของแต่ละหลักสูตร)

ปัจจัยสำคัญที่คณะใช้กำหนดแผนการรับนักศึกษาของแต่ละหลักสูตรคือการพิจารณาองค์ประกอบ 4 ส่วนที่สำคัญ คือ แผนการรับนักศึกษาใน มคอ.2, ผลการรับนักศึกษาย้อนหลัง 3 ปี, ความพร้อมในด้านต่าง ๆ, รายได้-รายจ่ายของแต่ละหลักสูตร

- แผนการรับนักศึกษาใน มคอ.2 เป็นประเด็นหลักที่ใช้ประกอบการรับนักศึกษาโดยคณะฯจะพิจารณาและดำเนินการรับนักศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในแผนรับนักศึกษาในทุกๆปี
- ผลการรับนักศึกษาย้อนหลัง 3 ปี เป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญซึ่งที่ผ่านมาพบว่าไม่มีหลักสูตรพัฒนาการท่องเที่ยว 2 ปี (เทียบเรียน) ที่มีสัดส่วนลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากสถาบันการศึกษาระดับอาชีวะหลายแห่งเปิดหลักสูตรรองรับนักศึกษาของตนเอง
- ความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น สิ่งสนับสนุนการเรียนภายในคณะฯ เป็นต้น
- รายได้-รายจ่ายของแต่ละหลักสูตร

5. แผนการหานักศึกษาเชิงรุก ระดับคณะ (มหาวิทยาลัยจะติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ และรายงานคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง)

แผนการหานักศึกษาเชิงรุก ระดับคณะ												
กิจกรรมดำเนินการ	2564			2565								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
การจัดกิจกรรมสนองยุทธศาสตร์การดำเนินงานของคณะฯและมหาวิทยาลัย												
การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรือช่องทางการตอบคำถามด้านการศึกษาต่อผ่านระบบออนไลน์												
การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ของคณะ												

หมายเหตุ** มหาวิทยาลัยใช้แผนดังกล่าวนี้ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

6. แผนการฟื้นฟู/พัฒนา/ควบรวมหลักสูตร ของหลักสูตรที่มีผลการรับนักศึกษาต่ำกว่า ร้อยละ 50 ต่อเนื่องกัน 3 ปี

แนวคิดหลัก (คณะกำหนดแนวทางในการดำเนินการกับหลักสูตรที่มีผลรับนักศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 50 ต่อเนื่องกัน 3 ปี อย่างไร)

คณะฯ มีแผนในการบริหารจัดการโครงสร้างหลักสูตรใหม่ ด้วยแนวคิด LEAN มุ่งเน้นการปรับการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการหลักสูตรฯ โดยวางกรอบการทำงาน 4 ปี

แผนการฟื้นฟู/พัฒนา/ควบรวมหลักสูตร (หลักสูตรที่มีผลการรับนักศึกษาต่ำกว่า ร้อยละ 50 ต่อเนื่องกัน 3 ปี)												
กิจกรรมดำเนินการ	2564			2565								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.

หมายเหตุ** มหาวิทยาลัยใช้แผนดังกล่าวนี้ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

7. แผนการแสวงหารายได้เพิ่มเติม กรณีนักศึกษาไม่เป็นไปตามแผนฯ 2565

แผนการแสวงหารายได้เพิ่มเติม กรณีนักศึกษาไม่เป็นไปตามแผนฯ												
กิจกรรมดำเนินการ	2564			2565								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
การจัดหลักสูตรฝึกอบรม												
การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต												

หมายเหตุ** มหาวิทยาลัยใช้แผนดังกล่าวนี้ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

8. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ทั้งหลักสูตรจัดการเรียนการสอน (Degree) และหลักสูตรอบรม (Short course/Non Degree/Credit Bank)

8.1 หลักสูตรจัดการเรียนการสอน (Degree)

1) หลักสูตร .....

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

ประเภทของหลักสูตร ภาษาไทย 2 ภาษา นานาชาติ

แนวคิด/ที่มาของหลักสูตร

.....

.....

.....

ความพร้อม ด้านอาจารย์ สิ่งประกอบการจัดการเรียนการสอน อื่น ๆ .....

ปีที่คาดว่าจะเสนอขอบรรจุหลักสูตรไว้ในแผนฯ .....

2) หลักสูตร .....

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

ประเภทของหลักสูตร ภาษาไทย 2 ภาษา นานาชาติ

แนวคิด/ที่มาของหลักสูตร

.....

.....

.....

ความพร้อม ด้านอาจารย์ สิ่งประกอบการจัดการเรียนการสอน อื่น ๆ .....

ปีที่คาดว่าจะเสนอขอบรรจุหลักสูตรไว้ในแผนฯ .....

8.2 หลักสูตรอบรม (Short course/Non Degree/Credit Bank)

1) หลักสูตร .....Advance Tourism Program (ATP).....

ประเภทของหลักสูตร Short course Non Degree Credit Bank อื่น ๆ .....

วัตถุประสงค์ สร้างรายได้ งานบริการวิชาการ งานวิจัย อื่น ๆ .....

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร

.....บุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันมีความต้องการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ของตนเอง เนื่องจากที่ผ่านมาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวจำนวนมากขาดโอกาสในการ Upskill+Reskill จึงเป็นจังหวะและโอกาสที่ดีสำหรับการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว จากการสำรวจความต้องการฝึกอบรม พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการฝึกอบรมในหลากหลายประเด็นโดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ
- 2) การจัดการผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยว
- 3) การบริหารจัดการที่พักอย่างมืออาชีพ
- 4) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ทางการท่องเที่ยวสู่ความเป็นเลิศ
- 5) การยกระดับธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยว

ความพร้อม ด้านอาจารย์ สิ่งประกอบการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มเป้าหมาย .....บุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....

ระยะเวลาดำเนินการ .....ปีงบประมาณ 2565.....

ปีที่คาดว่าจะเปิดอบรม .....พ.ศ. ....2565.....

2) หลักสูตร ..... Advance Hospitality Program (AHP).....

ประเภทของหลักสูตร Short course Non Degree Credit Bank อื่น ๆ .....

วัตถุประสงค์ สร้างรายได้ งานบริการวิชาการ งานวิจัย อื่น ๆ .....

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร

บุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เพิ่งเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความจำเป็นต้องเพิ่มพูนประสบการณ์ทั้งด้านความคิดและการปฏิบัติ มุ่งเน้นการการคิดอย่าง

มีระบบ การคิดเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ความพร้อม ด้านอาจารย์ สิ่งประกอบการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มเป้าหมาย .....บุคลากรด้านการท่องเที่ยว (กลุ่มที่เพิ่งเข้าสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว).....

ระยะเวลาดำเนินการ .....ปีงบประมาณ 2565.....

ปีที่คาดว่าจะเปิดอบรม .....พ.ศ. .... 2565.....

Nimm.

ลงชื่อ.....

(อาจารย์ ดร.กิริติ ตระการศิริวานิช)

คณบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว